

BLUMENTÁL

Ročník XXII

Číslo 1

Vianoce 2010 – Január 2011

NEŽNÉ SRDCE

Milí Blumentálci, milí priatelia!

Keď hovoríme o Vianociach, či si to uvedomujeme alebo nie, naše prežívanie vianočných sviatkov je vždy nejakým spôsobom spojené s vianočnými zážitkami a spomienkami z detstva. Keď sa nás ako deti na prvom stupni základnej školy pán kaplán na hodine náboženstva pýtal, ktoré sviatky sú dôležitejšie, Vianoce alebo Veľká noc, zborovo sme odvetili: „Vianoce!“. A boli sme sklamaní, keď nám tvrdil, že je to presne naopak. Dnes, ako dospelí ľudia a kresťania určite by sme s tým kňazom súhlasili, a sme si istí, že i on by dal za pravdu nám, že Veľká noc je sice skutočne oveľa dôležitejšia ako Vianoce, ale vianočné dni sa dokážu dotknúť ľudského (neraz aj veľmi zatvrdlého) srdca oveľa viac než ktorýkoľvek iný sviatok v liturgickom roku. Tých príčin je nepochybne viac. Nie je to vyslovene iba to detské, čo sa nás už od malička dotýkalo a robilo Vianoce takým čarovným obdobím ako stromček, jasičky, darčeky alebo dobroty na štedrovečernom stole... Všimnime si hoci v našich chrámoch ľudí, ktorí nezvyknú praktizovať vieru, ale vo vianočnom období navštívia s deťmi či vnúčatami betlehem, ako fascinovane hľadia spoločne na jasičky a Jezuliatko. Vo Vianočnom období nám Cirkev v hymne k laudám – ranným chválam v Liturgii hodín ponúka aj tento pohľad na betlehemske dieťa: *On nepohrdol jaslami, / pokorne leží na sene; / o trošku mlieka prosí ten, / čo žíví všetko stvorenie.*

Pohľad na akékoľvek mláďatko – hoci len obyčajné zvieratko, v nás vyvoláva potrebu chrániť ho. Dieťaťko – ľudské mláďatko v nás evokuje tento reflex ešte nástojčivejšie.

Na *Spektre* raz ukazovali zaujímavý experiment: psychológovia v istej čakárni nechali osamelé dieťaťko v kočiaku. Vyzeralo to tak, že jeho mamička niekam na krátky čas odbehla. Cez kamery a mikrofóny sledovali reakcie okoloidúcich ľudí. Bolo udivujúce, ako nielen ženy s vrozeným materinským inštinktom, ale aj muži sa prihovárali plačúcemu dieťaťku veľmi nežným, takmer ženským hlasom, aby v ňom premošli pocit ohrozenia spôsobený neprítomnosťou matky. Pohľad na betlehemske dieťa v nás tiež prirodzene vzbudzuje súcit. Mnohé vianočné piesne a koledy neraz priam dojímavým spôsobom opisujú, ako ľudia v minulosti napriek vlastnej hmotnej biede prejavovali ochotu pomôcť malému Ježiškovi. Doma sme cez Vianoce mali ako súčasť výzdoby v kuchyni menší gobelín, kde autor možno naivne, ale určite úprimne znázorňoval toto ľudské súcitenie s Dieťaťkom v jaslách. A ja ako malý chlapec som sa na to nevedel vynadávať: strecha maštaľky a betlehemske hradby pokryté bohatou snehovou nádielkou a pred jaslami poriadna tlačnica: babička s husou v batohu, párik detí s kolískou v náručí, pastieri s ovečkou, bohatý mešťan s kožuškom, poľovník s bažantom, ďalší ľudia s pecňom chleba a krčahom mlieka a samozrejme, Traja králi so svojimi známymi darmi...

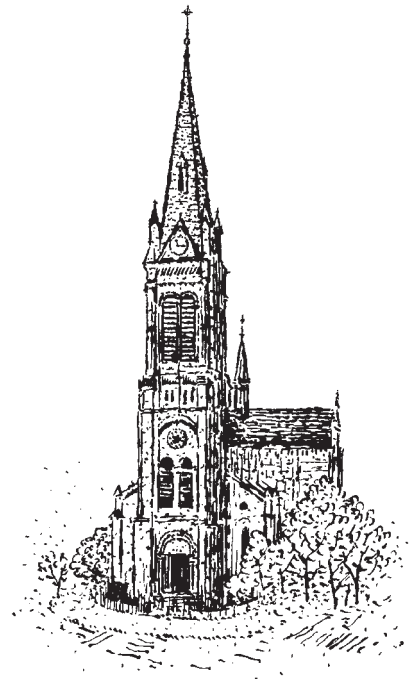
To je len krátky opis všetkých, ktorí prišli k Ježišovi v snahe zmierniť jeho núdzu. Možno preto nás Vianoce tak fascinujú, lebo človek má veľkodušný pocit z toho, ako dokáže pomôcť (aspoň fiktívne) slabému dieťaťku, v tomto prípade dokonca Božskému dieťaťu. Istý kňaz s úsmevom spomínal na jedného z ich profesorov na teológii. Zvykol hovoriť o tom, ako má z Vianoc veľmi čudné pocity: „Na prednáškach študentom rozprávam o Bohu ako o mocnom Pantokratorovi – Pánovi a Vládcovi všetkého. A tu zrazu pridú Vianoce, a ja nič iné nepočúvam, len sladkasté reči o dieťaťku Ježiškovi.“ Vianočné obdobie je skutočne v mnohom výnimočné.

Mocný a všemohúci Boh na základe svojho rozhodnutia prichádza k nám ako malé bezbranné dieťa. Nikomu nezalievam, ak ho pochyťtí určitá sentimentalita. Ale zároveň je správne pri týchto citoch pokročiť ďalej. *O trošku mlieka prosí ten, čo žíví všetko stvorenie...* Nie ja som ten, ktorý premožený atmosférou jasičiek veľkodušne niečo Bohu daruje. Paradoxne on – hoci je len zraniteľným dieťaťom – obdarúva nás. Možno už skutočnosť, že sme schopní v sebe zmobilizovať nehu, je jedným z takýchto darov, hoci nie jediným, ba z hľadiska viery a spásy ani nie tým najdôležitejším. Ktosi povedal, že neha je hrejivou ľudského srdca.

Dovoľte mi menšiu analógiu: keď nám niekto odporúča určitý druh potraviny, môže presvedčivo a pravdivo rozprávať, koľko chce o tom, aké je to jedlo zdravé, užitočné pre náš organizmus, aké látky, vitamíny, či stopové prvky obsahuje. To všetko uznávame, lenže tá strava má občas malý háčik – je nezaujímavá, až nechutná. A stačí tak málo – štipka soli či korenia, a hneď to má iný „šmrnc“. Analogicky, naša viera môže nám aj iným ponúkať obrovské hodnoty a pravdy, ktoré presahujú pozemské horizonty, ale niekedy to má „menší zádrhel“ – hovoríme o viere, o Bohu, ba dokonca aj o jeho veľkej láske, ale robíme to s chladom v srdci. Neha je vlastnosť, ba priam čnosť, za ktorú sa netreba hanbiť. Nie je v nej nič infantilné alebo pre nás mužov čosi nedôstojne zoženštené. Prorok Izaiáš takto hovorí o samom Bohu: *Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá žltovania nad plodom svojho lona? I keby ona zabudla, ja nezabudnem na teba (Iz 49, 15).*

Milí čitatelia, práve v tom je podmanivosť Vianoc: Boh na nás nezabudol, hoci si jeho ná-

(Dokončenie na s. 8)



*Každý rok sa to opäť narodi.
Klope to na nás, samo dokonalé.
No zamykajú pred ním národy
dokonca už aj dvere od maštale.*

*A tak mu núkam, jeho materi
a jemu, plačom umývané líca,
maštaľku srdca, keď sa zvečeri
a nebudú mať, kam by zložili sa.*

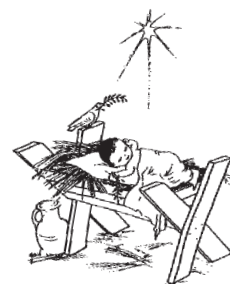
*Chystám si dušu, toho oslíka,
nech zohreje ich dychom v chlieve časov,
čo stydnú k dráme. Nech sa rozhika
na slávu Boha spevom, no a krásou.*

*Dnes v Dome chleba narodí sa Chlieb,
aby ho človek lámal a ho dával...
No koho si svet pozval do izieb,
keď skôr než v chráme na trhu je nával?*

*Ovečky moje, veď vás nepáslí
na horkých lúkach, kde sú mŕtve sená.
Na vaše teplé rúno do jaslí
lahne si nádej, práve narodená.*

*Bude to chvíľa, čo sa bojí slov.
Vlastne ten čas už nepríde, veď nastal.
Čas, keď je srdce Bohu kolískou,
to hriešne ľudské srdce, chlievik, maštaľ.*

Teodor Krížka: Jasičky



BOŽÍ SYN SYNOM ČLOVEKA

Keď uvažujeme nad krásou Vianoc a spoločne si blahozeláme, obyčajne nás naplnia akési čaro, akási radosť, ktorú ani nevieme slovami dobre vyjadriť. Možno je súhrnom rôznych spomienok, vnemov, ktoré sa nám za tie roky nazbierali – spomienky na detstvo, na darčeky..., ale ani nie tak na darčeky, ako skôr na lásku a radosť či pokoj prežité s tými, ktorí nám darčeky pripravovali. Aká je však podstata tejto radosť? V čom spočíva nádej, ktorú nám Vianoce prinášajú?

Narodil sa Spasiteľ sveta i môj osobný Spasiteľ. Ten veľký Boh je nám tak blízko, sám sa stal človekom. V týchto dňoch sa snažíme preniknúť do tohto tajomstva Božej lásky, pochopiť, čo sa vlastne v Betlehemskej maštali udialo, aký to má pre nás význam, akú nádej, a aká veľká môže byť teda aj naša radosť.

Prečo prišiel Boh na svet v podobe malého dieťaťa? Prečo sa chcel narodiť do ľudskej rodiny? Slávnostní kazatelia väčšinou upriamujú náš pohľad na skutočnosť, že Boží Syn sa narodil v absolútnej chudobe, či vyzdvihujú jeho hlbokú pokoru a poníženosť s tým spojenú. Tieto okolnosti majú hovoriť o jeho veľkej láske k nám. O láske Boha, ktorý *neváhal vstúpiť do života panny a stal sa človekom* (porov. hymnus Te Deum, Teba Bože chválime). Už ani pochopenie tejto súvislosti nie je také jednoduché. Možno by sme si skôr želali Boha, ktorý by nás hneď vyslobodil od každého trápenia, ktorý by bol mocný na tejto zemi, ktorý by sa narodil v kráľovskom paláci, veď tam ho nakoniec aj hľadali, a nie v nejakej chudobnej rodine. Vieme, že podobné očakávania mali i sami apoštoli a ostatní súčasníci Pána Ježiša. Tieto rozličné okolnosti a neskôr postoje jeho samého nám určite vyjadrujú mnoho z toho, čo nám chcel Ježiš povedať a o čom nás chcel poučiť. Základnou skutočnosťou však ostáva, že Boh prišiel na svet narodením sa zo ženy v jednej ľudskej rodine. Táto skutočnosť bude mať hlbší zmysel a väčší dopad na nás, a nepôjde tu len o jednu z možností, alebo nebude to preto, že by to ináč azda nešlo.

Uvedomujeme si, že sa dotýkame jedného zo základných kameňov našej viery. Ježiša Krista dokonca nazývame Božím Synom práve preto, že sa narodil ako syn v ľudskej rodine. Pravda o Bohu a pravda o človeku sa v ňom spája v jedno. Mohli by sme povedať, že Boh tým, že sa stal človekom, synom človeka, ukázal zároveň, kým naozaj človek je, alebo skôr, kým ho on urobil. Vyjavil tým nielen mnoho o sebe samom, ale aj to, kým je a kým má byť každý syn, ba každá matka, otec, rodina.

Prečo sa teda Boh predstavuje svetu ako Syn, ktorý sa má narodiť? A tiež, pýtame sa: Kým je syn pre človeka? Kým je každé dieťa pre svojich rodičov? Kým som ja sám? Každý z nás, dokonca úplne bez výnimky, je totiž synom či dcérou rodičov, ktorí nás priviedli na svet. Sú to otázky také veľké ako sám život, a v týchto riadkoch sa na ne nedá dať odpoveď. Odpoveďou môže byť nakoniec len sám Boh. Odpoveďou je Ježiš Kristus, ktorý svojím narodením hovorí mnoho o nás všetkých, aj o mne.

Nie je to náhoda, že Boh spája svoje naj-



väčšie dobrodenie voči ľudstvu s oznámením o narodení *Syna*. Anjel Gabriel povedal Panne Márii: *Počneš a porodíš syna...* (Lk 1, 31). Syn je pre človeka odjakživa prejavom Božieho požehnania. Už na samom počiatku sveta Biblia potvrdzuje, že syn je svedectvom Božieho požehnania, ktoré predchádza ľudský život, robí ho sľubným a dobrým, ba dokonca od základu možným. Boh ich *požehnal* a povedal im: *Plodte a množte sa a naplňte zem!* (Gn 1, 28). Táto pravda sa vo Svätom písme postupne ujasňuje vo svojom tajomnom význame. Prvý prislub Boha v histórii zaznel do uší Abraháma takto: *Pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak môžeš!* A uistil ho: *Také bude tvoje potomstvo!* (Gn 15, 5). Dávidovi Boh prislúbil: *Až sa tvoje dni doplnia a uložíš sa k svojim otcom, ustanovím po tebe tvojho potomka, ktorý bude pochádzať z tvojich útrobov... Ja upevním trón jeho kráľovstva naveky. Ja mu budem otcom a on mi bude synom* (porov. 2 Sam 7, 12 – 17). Tento prislub o Dávidovom synovi sa stal jedným z hlavných prorociev o Mesiášovi, ktorý mal konečne upevniť Dávidovo kráľovstvo a splniť očakávania vyvoleného ľudu.

Vidieť v synovi Božie dobrodenie iste nie je len zvláštnosťou biblickej tradície, je skôr základnou konštantou univerzálnej ľudskej tradície. Tá je však často ohrozovaná mnohými skúsenosťami, ktoré, ako sa zdá, odporujú tejto pravde.

Dnes je nám už trochu vzdialené myslenie biblického človeka, pre ktorého nemať potomka znamenalo definitívne zmriť. Abrahám sa sťažuje Bohu, že výsledok jeho celoživotných námah sa stane dedičstvom len jednoduchého sluhu a jemu cudzieho človeka Eliezera. Prislúbenie potomka pre Abraháma znamená možnosť nezomrieť celkom, znamená nádej, že jeho meno pretrvá. Toto myslenie nie je len Abrahámov, ale je určitým aj keď nie celkom uvedomelým spôsobom vlastné každému

človeku. Ide tu o hľadanie základnej nádeje nášho života. Každý z nás potrebuje najst niekoho, komu odovzdá svoje námahy, najst niečo, pre čo by sa oplátilo žiť tento život. Nielen ho prežiť, ale ho pre niekoho aj zmysluplne obetovať. Syn, dieťa, je elementárnym naplnením tejto nádeje. Preto Boh sľubuje potomka Abrahámovi, neskôr Izákovi, potom i Dávidovi. Toto dieťa, ten prislub syna, mal však v očiach biblických patriarchov vždy hlbší zmysel. Celé Sväté písmo je preniknuté očakávaním tejto nádeje, ktorá nakoniec vyúsťuje do očakávania Mesiáša, *syna Dávidovho, syna Abrahámovho* (Mt 1, 1). Rovnako, prislub syna, mal a aj dodnes má v očiach všetkých rodičov hlbší zmysel. Je znamením väčšej nádeje. Je znamením nádeje a očakávaním definitívneho naplnenia ich života. Takúto nádej prichádza naplniť Boží Syn. On jediný je tým dokonalým Synom, ktorý nesklame a nesklamal očakávania rodičov ani celého starozákonného ľudu. On nám prináša nádej, ktorá nevädne ani pod vplyvom rokov, ani zoči-voči smrti. Je to nádej na večný život, život naplnený v Bohu.

Mohli by sme teda sformulovať jednu základnú pravdu. Syn v skutočnosti nemôže byť chápaný, ako keby bol len jedným z mnohých prejavov Božieho požehnania. Je skôr jeho prvým a základným svedectvom. Sväté písmo chápe syna ako Božie dobrodenie, ktoré však nie je odlišné od iných dobrodení, cez ktoré človek môže rozpoznať Božie požehnanie vo svojom živote, ale naopak, každé dobrodenie nachádza svoj najstarší obraz a svoj model práve v tomto požehnaní, ktorým je syn.

Je potrebné vedieť rozpoznať, ako práve Božie slovo a jeho vyvrcholenie v zjavení sa Božieho Syna Ježiša Krista vynáša na svetlo pravdu o ľudskom živote, ktorá je objektívne vipsaná do všeobecnej ľudskej skúsenosti, a ktorá je ľuďmi často zneisťovaná či protirečená.

Narodenie Božieho Syna spôsobuje, že tá nádej, ktorú prechováajú v srdci rodičia, keď hľadajú v dieťati možnosť, ktorej by zasvätili či obetovali svoj život, nebude sklamaná, ale môže dospieť k plnosti v nebeskom kráľovstve. Ježiš Kristus odpovedá na tie najzákladnejšie ľudské túžby a naplnia ich nádejou, ktorá sa nekončí. Hľadanie dôvodu alebo zmyslu, pre ktorý by sa oplátilo žiť, nie je vlastné len rodičom, ale je základnou otázkou každého človeka.

Radosť, ktorú prinášajú Vianoce, je teda naozaj niečím väčším ako len súhrnom nostalgických spomienok na krásne časy z detstva. Je to radosť, ktorej podstatu väčšinou ťažko vyjadrujeme slovami, ale ktorá sa dotýka práve nádeje, že to všetko, čo tvorilo rodinnú atmosféru, teplo domova v idylickom vzťahu rodičov a detí, nebolo len prechodným klamom, ale že je predzvestou a Božím znamením budúceho naplnenia jeho požehnaní, ktoré sa má uskutočniť práve vďaka tomuto jednému Synovi, ktorým je Ježiš Kristus, Boží Syn, naša Spása.

Pavol Míkula, kaplán

JEŽIŠ SA NENARODIL LEN PRETO, ABY SME SPIEVALI KOLEDY

Tichá a svätá noc. Je ňou práve vianočná noc? V tú noc totiž prišlo na svet slnko spásy pre všetky národy, ako o tom hovorí starodávny patristický text: *Ó, aká slávna je Božská Prozreteľnosť Pána, že v tomto dni, v ktorom bolo stvorené slnko, v tom istom dni sa narodil Kristus. Kristus – slnko spásy, slnko spravodlivosti. Slnko, ktoré prišlo na svet preto, aby ožiariť našu cestu k Bohu. Tú cestu, ktorá je často pre nás tak veľmi tmavá, že niekedy nevieme ani dobre rozlíšiť, či je to práve Božia cesta. Pozývam vás spoločne sa zamyslieť nad tajomstvom Vianoc.*

Nie však len tak všeobecne. Skúsme sa zamyslieť nad tajomstvom tichej a svätej vianočnej noci v živote každého z nás. Kristova cesta na tento svet nebola jednoduchá. Potvrďuje to evanjelium, ktoré azda poznajú aj tí, čo sa s Kristom prídu stretnúť do chrámu len na Vianoce. To evanjelium popisuje Ježišovu cestu k nám. Rozkaz vykonať súpis ľudu. Dlhá cesta z Nazareta do Betlehema. Hľadanie prístrešia pre Máriu, ktorá očakávala narodenie svojho, a teda aj Božieho Syna.

Nikto zo Židov, ktorí vtedy očakávali prislúbeného Mesiáša, ani len netušil, kde sa Boží Syn narodí. Očakávali ho v kráľovskom paláci ako mocného vládcu sveta. A kde sa Ježiš narodil? Kde sa ukázal svetu ako mocný kráľ? Zalistujme trošku v pamäti nad textom evanjelia. Píše sa tam: *Mária uložila svojho prvorodeného syna do jasiel, lebo nebolo pre nich miesta v hostinci.* Taliansky preklad Svätého písma dokonca hovorí, že „nebolo miesta v hoteli.“ Žeby Jozef a Mária vyhľadávali nejaký hotel? Nie. Grécky originál Svätého písma používa na vyjadrenie miesta Ježišového narodenia slovo *katalúma*. Toto slovo sa v Novom zákone vyskytuje len dvakrát. Druhýkrát na označenie miestnosti, v ktorej sa konala Ježišova posledná večera.

Aby sme správne pochopili, kde sa vlastne Ježiš narodil, musíme si urobiť predsta-



vu o tom, ako vyzeral vtedajší dom, kde bývali Židia. Židovský dom mal len dve miestnosti. Jednu veľkú, v ktorej sa odohrával život celej rodiny. Kuchyňa, spálňa, obývačka. Všetko v jednej izbe. A do tejto izby na noc púšťali aj zvieratá, ktoré boli cez deň vonku. Vedľa tejto veľkej izby, bola ešte jedna maličká miestnosť. Tam mávali odložené rôzne náradie. Tú miestnosť by sme dnes mohli nazvať kôľna alebo šopa. No a medzi týmito dvomi miestnosťami bol válov, do ktorého dávali na noc zvieratám krmivo, aby nevyrušovali v spánku. Taký bol židovský dom. Veľmi jednoduchý.

Kde teda skončili Jozef a Mária? Tá veľká miestnosť židovského domu bola plná

ľudí aj zvierat, a tak im nejakí dobrí ľudia umožnili ostať aspoň v tej šope, kôľni plnej náradia. A kde skončil Ježiš? Ježiš skončil na mieste, kde bolo krmivo pre zvieratá. Boží Syn, dlho očakávaný Mesiáš začal svoju cestu nášho vykúpenia v šope, neporiadku, špine... Nik ho nečakal, nik ho nevítal.

A teraz nazrime do súčasnosti. Myslíme si, že svet, do ktorého prichádza Ježiš, sa nejako od tých čias zmenil? Možno dnes Ježiša v kostole čaká viac ľudí... ale svet je ešte väčší, rozbitý, neporiadny, zašpinený nemoralnosťou, nemravnosťou... A keď ideme ďalej, myslíme si, že dnešný svet ešte potrebuje Ježiša? A načo? Aby dával normy a prikázania, z ktorých sa človek vysmieva? Tichá a svätá noc. Noc, v ktorú pôjdeme do Božieho chrámu, aby sme privítali na svet Ježiša, Božieho Syna. Naš život, naše vnútro, svedomie sa možno podobajú miestu, kde sa narodil Ježiš. Sú zašpinené našimi hriechmi.

Ani tá naša cesta k Bohu nie je však vždy svetlá a priama. No Ježiš, ktorý sa narodil práve do podobného neporiadku, do nečistoty, chce prísť aj k nám, a to z jedného dôvodu. Aby všetok ten neporiadok v našom živote premenil na poriadok. Aby nám osvetlil tú tmavú cestu k Bohu a aby tie kľukaté chodníky nášho života vyrovnal. Veď on je Slnko našej spásy. Toto je zmysel Vianoc. Toto je zmysel Ježišového príchodu na svet. A tak máme dve možnosti: opäť sa postaviť do zástupu ľudí, ktorí sice Ježiša poznali, ale ho odmietli, alebo do zástupu tých, ktorí otvorili Ježišovi svoje srdce a On im ukázal cestu spásy, cestu, ktorá vedie do Nebeského kráľovstva. **Spracoval Marián Bér**

HOMO VIATOR

„Malý Ezechiel, vnuk rabína Bárucha sa hral so svojimi priateľmi na skrývačku. Našiel si veľmi dobrý úkryt a čakal, kým ho priatelia nájdu. Po dlhom čase čakania vyšiel z úkrytu, pretože kamarátov nikde nevidel. Malý chlapec sa vrátil domov s plačom. „Čo sa stalo?“ pýtal sa ho starý otec, „bili ťa?“ „Nie,“ odpovedal cez slzy. „Robili ti zle?“ „Nie.“ „Tak potom, čo sa stalo?“ „Vieš, hrali sme na skrývačku a ja som sa veľmi dobre skryl. Tešil som sa na to, ako ma budú hľadať. A oni ma chvíľu hľadali a keď ma nenašli, všetci odišli domov. Chápeš, starý otec, nikto ma nehľadal, nikomu som nechýbal...“ V tú chvíľu aj rabínovi Báruchovi vyhrkli slzy z očí a povedal: „Tak hovorí i Boh: Skrývam sa a nikto ma nechce hľadať“.

V tomto známom príbehu nám filozof Martin Buber ponúkol možnosť zahľadieť sa na tento svet a na naše miesto v ňom optikou Božích očí. Pohľadom dynamického Boha, ktorého bavi skrývať sa, ale ktorý má najväčšiu radosť z toho, že sa necháva nájsť. Takúto tvár svojho Otca nám prišiel už teraz, na Vianoce, predstaviť jeho Syn. Tvár Boha, ktorý nie je statický, meravý a chladný. On je Život, ktorý žije. Nadmieru akčne. Už samé vianočné obdobie je vrcholne dynamickým sviatkom. Hneď po anjelovom zvestovaní sa udiala prvá procesia Božieho Tela, keď mladá Božia Matka uteká s darom pod srdcom k svojej príbuznej Alžbete, hneď na to, od dní prvých

Vianoc sú Ježiš, Mária a Jozef v neustálom pohybe. Betlehem, Egypt, Nazaret. Napokon Jeruzalem, Kalvária, tmavý hrob, svetlo veľkonočného rána... a táto dynamika sa už nezastaví. Dodnes.

Súčasťou aktuálnych betlehenských udalostí sa stali nám známi – neznámi pútnici, Traja králi. Myšlienka, ktorá sa nachádza v príbehu troch mudrcov je v Biblii veľmi častá. No dá sa povedať, že v Biblii je to myšlienka asi najpodstatnejšia. Je to myšlienka cesty. Naš život, naša životná cesta sa podobá ceste mudrcov. Sme hľadačmi. A tým aj pútnikmi. Človek je vo svojej podstate pútnikom. Človek už dostal mnoho prívlastkov, ale len veľmi pomaly sa pri-

chádza na to, že človek je vo svojej podstate Homo Viator – človek pútnik.

V pohľade na „tri betlehenské figúrky“ sme pozvaní prehliť v sebe vedomie, že sme všetci pútnici – pútnici, ktorí kráčajú k naplneniu svojho večného cieľa. Ludský život je putovanie. Nielen z detstva po starobu, ale aj z časnosti do večnosti. Džibrán tvrdí: „My, blúdiaci, stále hľadáme najosamejšiu cestu, nikdy nezačíname deň tam, kde sme iný deň zakončili a žiadny východ slnka nás nenájde tam, kde sme obdivovali večerné svetlo. Cestujeme, i keď zem spí.“

Myšlienka sviatku Troch kráľov je veľmi hlboká. Mieri na námahu a cieľavedomosť, ktorú musí každý z nás podstúpiť, ak chce nájsť nielen Boha, ale i seba. Vyžal Milan Bubák ponúka úvažu, ako vyzerala cesta našich vianočných pútnikov, Troch kráľov: Mudrci uvideli hviezdu a išli za ňou. No pri pozornejšom čítaní evanjeliového rozprávania zistíme, že hviezda sa objavila iba na začiatku ich cesty. Podľa všetkého, sotva urobili rozhodnutie, hviezda pred ich zrakom zmizla. A oni kráčali bez nej, bez jej

vedenia, bez jej svetla. Boli odkázaní len na pýtanie sa, možno aj blúdenie, a znova nachádzanie cesty. Znova sa objavila až na konci, keď ju už až tak veľmi nepotrebovali, lebo presné inštrukcie, ako sa dostať do Betlehema dostali v Jeruzaleme od Herodesa a jeho radcov. Toto nie je zanedbateľný detail. Pravdu povediac, je to vec dosť kľúčová. Každý, kto sa chce vydať na cestu za Kristom a dennodenne sa pre túto cestu rozhodovať, musí túto dôležitú vec zobrať do úvahy.

Poznáme to. Nech to bolo čokoľvek, pre čo sme sa rozhodli, príbeh je ten istý, ako v prípade Mudrcov. Najprv svetlo túžby: za Kristom, za pravdou, za rozdávaním sa, za nejakým ideálom. Potom prišlo rozhodnutie. A zrazu svetlo zmizlo. A my sme museli bojovať. Pýtať sa. Hľadať. Musíme byť silní, aby sme sa celým týmto procesom nenechali znechutiť, alebo aby sme sa pod jeho ťarchou nerozhodli vzdať sa kráčania. Vzorom nám môžu byť Traja králi. Nesmieme byť preniknutí hrdosťou alebo pýchou, ktorá by nám bránila pýtať sa ľudí na cestu, na smer alebo o radu. Dôležité je, aby sme kráčali vpred a to až do času, keď tma pomínie a na oblohe sa znova objaví hviezda, ktorú sme videli na začiatku. Ak sme však vytrvali, našli sme. Hviezda sa znova objavila, aby nás uistila, že sme kráčali dobre. Že sme našli to, k čomu nás kedysi na začiatku pozvala.

Ak chceme nájsť Boha, musíme ho hľadať. Traja mudrci ostatnú pre nás vždy symbolom čohosi krásneho a vznešeného. A vždy, nech budeme v akomkoľvek stave, v akomkoľvek veku, budú pre nás výzvou i povzbudením, aby sme sa vybrali na cestu

hľadania toho, kto by nám mohol zásadne pomôcť nájsť seba a Boha. Len ten, kto naozaj vykročí, nájde svoju hviezdu. Niekedy stačí tak málo, len vykročiť. Ak sa uspokojím sám zo sebou a ostanem stáť a prešľapovať na jednom mieste, možno urobím diery do zeme, ale nie do sveta! Nebyť spokojný s tým, čo som už dosiahol, je začiatkom duchovného rastu. A o to ide. Viera je cesta, proces. To nie je vankúš, na ktorom si raz a navždy usteliem.



Herodes vedel o Mesiášovi teoreticky dosť. Ale ostal sedieť v paláci. A jeho hviezda vyhasla. Traja mudrci vykročili a našli, koho hľadali. Človek – Homo Viator – je stále na ceste, aby dosiahol svoju plnosť. Náš život je cesta, ktorá má svoj cieľ, veď každá cesta má niekam viesť...

Antoine de Saint Exupéry by nám o tom povedal svoje: „Neprosím o zázrak, Pane, ale o silu pre všedný život. Nauč ma umeniu malých krokov. Sprav ma vynaliezavým a vynachádzavým, sprav ma sebaistým v správny čas. Obdar ma jemnocitom, aby som dokázal odlišiť prvoradé od druhoradého. Prosim o silu kázne a miery, aby

som len tak neprekízl životom a svoje dni si rozumne rozdelil; aby som neprespal záblesky svetla a vrcholy, a aby som si aspoň tu a tam našiel čas na umelecky zážitok. Dovoľ mi utvrdiť sa v tom, že snívam o minulosti či budúcnosti mi nepomôže. Pomôž mi čo najlepšie zvládnuť to, čo je najbližšie, pomôž mi pokladať práve prežívajúcu hodinu za najdôležitejšiu.

Ochráň ma pred naivnou vierou, že v živote musí ísť všetko hladko. Daruj mi trpezlivosť, poznanie, že ťažkosť, porážky, neúspechy a sklamanie sú prirodzenou súčasťou života, že vďaka nim rastieme a dozrievame.

Pripomínaj mi, že srdce sa často stavia proti rozumu. Pošli mi v pravej chvíli niekoho, kto má odvahu povedať mi pravdu s láskou. Chlieb každodenný daj mi pre telo i dušu, prejav tvojej lásky, priateľské echo, a aspoň tu a tam náznak, že budem užitočný.

Viem, že veľa problémov sa rieši nekonaním; daj, aby som dokázal čakať. Nech vždy nechám teba i ostatných dohovoriť. To najdôležitejšie si človek nehovorí sám, to najdôležitejšie mu býva povedané.

Ty vieš, ako veľmi potrebujeme priateľstvo. Daj, aby som dorástol tej najkrajšej, najťažšej, najriskantnejšej a najnežnejšej záležitosti života. Vnukni mi pravú chvíľu a pravé miesto, kde môžem zanechať balíček dobra, slovami či bez slov.

Chráň ma pred strachom, že by som mohol premárniť svoj život. Nedaj mi to, čo si želim, ale to, čo potrebujem.

Nauč ma umeniu malých krokov.“

Pane, a ak ťa nájdeme, daj, aby sme ťa ešte väčšmi hľadali. **Pavol Póša, kaplán**

MÚDROŠŤ DVANÁSTROČNÉHO

Všetci, čo dvanásťročného Ježiša počuli, žasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami (Lk 2, 47).

Keď čítame evanjeliá alebo počujeme v kostole liturgické texty, doslova *žasneme* nad múdrosťou Ježišových odpovedí. Spomeňme si len na situáciu, keď sa farizeji pýtajú Pána Ježiša, či *slobodno platiť dane cisárovi alebo nie*. Bola to pasca. Vieme, že keby odpovedal „áno“, vyhlásili by ho za zradcu národa a podporovateľa Rimanov. V prípade, že by povedal „nie“, vyhlásili by ho za buriča voči štátnej správe. Pán Ježiš si pýta peniaz. „Či je tento nápis a koho je tam podoba?“ Odpovedali mu: „Cisárov.“ A jeho odpoveď? *Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu*. V tomto prípade išlo o peniaze, ale neskôr aj o život. Evanjelista Ján v ôsmej kapitole zaznamenal, ako k Ježišovi priviedli ženu pristihnúť priamo pri cudzoložstve a vzniesli obvinenie: *Mojžiš nám v zákone nariadil takéto ženy ukameňovať. Čo povieš ty?* Ale to hovorili, aby ho pokúšali a mohli ho obžalovať. Pán Ježiš najprv ani neodpovedal, ale keď sa ho neprestávali neypytať, vzpriamal sa a povedal: *Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň*. Odpoveď šokujúca a usvedčujúca každého človeka všetkých čias.

Ježišova múdrosť sa však prejavila oveľa skôr než v čase jeho verejného účinkova-

nia. V piatom tajomstve radostného ruženca sa modlíme – *Ktorého si Panna v chráme našla*. Toto tajomstvo má základ v udalosti, ktorú opísal evanjelista svätý Lukáš:

Jeho rodičia chodievali každý rok do Jeruzalema na veľkonočné sviatky. Keď mal dvanásť rokov, tiež išli, ako bývalo na sviatky zvykom. A keď sa dni slávností skončili a oni sa vracali domov, zostal chlapec Ježiš v Jeruzaleme, čo jeho rodičia nezbadali. Nazdávali sa, že je v sprievode. Prešli deň cesty a hľadali ho medzi príbuznými a známymi. No nenašli. Vrátili sa teda do Jeruzalema a tam ho hľadali. Po troch dňoch ho našli v chráme. Sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky. Všetci, čo ho počuli, žasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami. Keď ho zazreli, strpili od údivu a Matka mu povedala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“ On im odpovedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ Ale oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril. Potom sa s nimi vrátil do Nazareta a bol im poslušný. A jeho matka zachovávala všetky slová vo svojom srdci. Ježiš sa vzňmáhal v múdrosti, ve-ku a v obľube u Boha i u ľudí.

Môžeme sa pýtať – nad ktorými rozumnými odpoveďami dvanásťročného Ježiša

žasli jeruzalemskí učители? Čo sa ho pýtali? Vo Svätom Písme nie sú tieto otázky uvedené, avšak dajú sa ľahko odhadnúť. Veď čo by sme sa my dnes spýtali strateného dieťaťa? Predovšetkým asi: Ako sa voláš, odkiaľ si, kde byvaš? Kde sú tvoji rodičia? Nebojíš sa sám v cudzom meste?

Na tieto otázky odpovedal dvanásťročný Ježiš asi jedinou vetou plnou hlbokej múdrosti. – Veď prečo by som sa bál, keď som v dome môjho Otca! **Ježiš sa tým predstavil ako Syn nebeského Otca**, s ktorým má hlboký osobný vzťah a v jeho chráme, v jeho prítomnosti nemôže byť nik stratený, nemôže mať strach nijaký pravý Izraelita. Podobne neskôr odpovedá Ježiš svojej matke: *Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?* No Ježiš nelen odpovedal na takéto bežné otázky, ale keď ho rodičia našli, sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky.

Máme dvanásťročných súrodencov, dvanásťročných deti alebo aj vnúčatá. Sú schopné takej múdrej odpovede? A kto z nás by ako dvanásťročný odpovedal tak múdro? Sú naše dvanásťročné deti schopné počúvať a pýtať sa? Z vlastnej rozumnosti asi nie a myslím, že ani mnohí oveľa starší. Svojim učeníkom, teda aj nám, však Pán Ježiš prisľubuje pomoc, dokonca Pomocníka. *Keď vás budú vodiť do synagóg, pred úra-*

dy a vrchnosti, nestarajte sa, ako a čím sa budete brániť alebo čo budete hovoriť, lebo Duch Svätý vás v tú hodinu poučí, čo treba hovoriť. Ja vám dám výrečnosť a múdrosť, ktorej nebudú môcť všetci vaši protivníci odolať ani protirečiť. Na inom mieste Pán Ježiš zaplesal v Duchu Svätom a povedal: Zvele-

bujem tá, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich malíčkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo. Múdrosť Ducha Svätého teda nedostávame pre rast našej pýchy ani pre uľahčenie získania teologického titulu či na dosiahnutie kariéry v Cirkvi. Dostávajú ju

Kristovi učeníci, aby im pomohla pri vydávaní svedectva o zmŕtvychvstalom Pánovi. Otvorme sa aj my tejto nebeskej múdrosti. Od nás si to vyžaduje postoj pokorného počúvania a rozjímania, ako mala Panna Mária Ježišova i naša matka.

Zdenko Tkáčik, kaplán

ODKAZ NEVINIATOK A DIAKONA ŠTEFANA

Isto nie je náhoda, že do liturgie Vianočných sviatkov hneď za slávnosť narodenia Pána vkladá Cirkev sviatok svätého Štefana mučenika. Aj keď sa tento sviatok tohto roku neslávi, pretože pripadá na nedeľu, nemožno ho nespomenúť podobne ako sviatok svätých nevinia- tok. Betlehemske neviniatka aj diakon Štefan položili život za Krista – neviniatka namiesto Krista neuvedomele, Štefan s plnou vážnosťou chvíle rozhodnutia sa. Na ňom sa po prvýkrát uskutočnili Ježišove slová: Prenasledovali mňa, budú aj Vás.

Tieto Ježišove slová sprevádzajú Cirkev a jeho učeníkov celými dejinami. Výnimkou nie sú ani naše časy, na čo s plnou vážnosťou niekoľkokrát upozornil aj Svätý Otec Benedikt XVI. Napríklad v londýnskom Westminster Hall pred tromi mesiacmi vyhlásil: „Nemôžem nevyjadriť svoju ustarostenosť z toho, že náboženstvo a zvlášť kresťanstvo sú v niektorých oblastiach stále viac vytláčané na okraj – aj v krajinách, v ktorých sa kladie veľký dôraz na toleranciu. Niektorí sa vyslovujú za to, aby sa hlas náboženstva umlčal, alebo aspoň úplne obmedzil na súkromnú sféru.“

Keď sa práve v tomto radostnom vianočnom čase vraciame k jeho slovám, robíme tak aj preto, že si túto skutočnosť, totiž priam nevráznosť voči kresťanom, všimajú nielen jednotlivci, ale aj rozličné organizácie vo svete. Odcitujeme napríklad publikovaný hlavný záver „Päťročnej správy“ organizácie pre ľudské práva vo Viedni s názvom „Observatory on Intolerance and Discrimination against Christians“ (Pozorovanie netolerantnosti a diskriminácie voči kresťanom), ktorú tam prezentovali 10. decembra 2010. – „Európske vlády si majú viac uvedomovať jav rastúcej intolerancie voči kresťanom nielen v klasických krajinách prenasledovania, ale aj vo vnútri

vlastných západných spoločností (Viedeň, 10. 12. 2010 (KAP) 014 066).

Správa uvádza ako príklady násilné útoky na duchovných, na kresťanské podujatia, kostoly a kresťanské cintoríny rovnako, ako na odstraňovanie kresťanských symbolov z verejných priestorov, či zatýkanie poličných kazateľov. Veľký počet týchto prípadov potvrdzuje, ako veľmi sú kresťania aj v krajinách EÚ z dôvodu „radikálneho sekularizmu a prehnanej ‚political correctness‘ vystavení diskriminácii a intolerancii. Podľa údajov mimovládnych organizácií je na prípadoch uvedených v správe exemplárne vidieť „všetky rôznorodé aspekty a veľký rozsah javu diskriminácie kresťanov západného sveta. V takýchto prípadoch neexistuje v Európe v súčasnosti dokumentačné centrum,“ praniezuje tento nedostatok správa. V tejto súvislosti v nej súčasne apeluje na Agentúru základných ľudských práv EÚ (Fundamental Rights Agency/FRA), aby témy ako náboženská sloboda, sloboda prejavu a svedomia urobila prioritami svojej práce.

Vládám EÚ správa odporúča zabezpečiť nielen náboženskú slobodu a slobodu svedomia, názoru, prejavu a zhromažďovania, ale aj právo na výhradu vo svedomí.

Správa uvádza rad porušovaní týchto práv v západných krajinách EÚ, uvádza pritom Španielskeho sudcu, ktorého suspendovali, lebo nafaňoval riešenie prípadu adopcie dievčatka lesbickým párom...

Citovaní správa odporúča OBSE užšiu spoluprácu s cirkvami. EÚ by mala v súlade s čl. 17 Lisabonskej zmluvy viesť intenzívnejší dialóg s vedúcimi predstaviteľmi cirkví na tému intolerancia a diskriminácia. Spôsoby intolerancie a diskriminácie kresťanov sa však veľmi líšia. Kým na Východe sa náboženské spoločenstvá často neuznávajú, na Západe sú kresťania stále väčšími obmedzovaní v ich právach, napríklad v oblasti slobody výhrady vo svedomí a zákazom vyslovenia kritiky k homosexualite či k potratu, ako aj v náboženskej slobode (podľa -zg-).

Nechceme týmto narušiť vianočnú pohodu a ospravedľňujeme sa čitateľom, ak sme tak urobili. My totiž tieto tendencie ešte v plnej miere nepociťujeme – iba ak v postojoch jednotlivcov či viacerých médií. Tieto skutočnosti však spomíname preto, že veriaci kresťan katolík by mal byť stále pripravený a mal by vo svojom vnútri už vopred s plnou vážnosťou rozhodnutý nasledovať Ježiša Krista nielen v eufórii vianočného obdobia pod vplyvom kolied znejúcich už počas Adventu z mnohých reproduktorov, resp. pod vplyvom atmosféry v sviatočne vyzdobených chrámoch pri jasličkách, ale na základe poznania svojej viery a pevného rozhodnutia kráčať za Ježišom v jeho Cirkvi. **Pripravila X.D.**

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

Niečo „o uzdravovaní rodových koreňov cez Eucharistiu“

Niekedy až „zasnem“ nad našou vierou. Napriek tomu, že už viac ako dve desaťročia máme možnosť získať úplné náboženské vzdelanie, máme nielen dostatok katolíckej náboženskej literatúry, máme kresťanské Rádio Lumen, katolícku televíziu LUX, náboženské vysielanie v Slovenskom rozhlase, a pritom akoby sa naše povedomie viery nieže upevňovalo, ale naopak stále viac sa riedi. A tak sa v rámci Našej farskej univerzity v tomto vianočnom období budeme venovať otázke viery, otázke, v čo verí náš kresťan katolík.

A čo nás práve teraz privedlo k tejto téme? Veľmi ma prekvapila žiadosť v istej komunite rehoľných sestier, keď na otázku, na aký úmysel mám odslužiť svätú omšu, dostal som odpoveď: „Za rodové uzdravenie koreňov“. To mnou zatraslo. Ak je táto otázka živá už aj medzi rehoľníkmi, je situácia naozaj veľmi vážna. Zamýšľal som teda požiadať otca biskupa Mariána Chovanca, aby sa pokúsil naformulovať náležitú odpoveď na otázku úmyslu, na

aký som mal sláviť svätú omšu. Iste to bolo Božie riadenie, že ešte skôr, než som sa k tomu dostal, sám otec biskup mi poslal materiál, ktorý vydala Česká biskupská konferencia. Pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka hneď v úvode píše:

„Komisia pre náuku viery ČBK vydáva preklad doktrínalnej inštrukcie Francúzskej biskupskej konferencie (FBK), ktorá sa zaoberá predovšetkým myšlienkami amerického katolíckeho rehoľníka (klare-

tiána) P. Hampsche v knihe *Uzdravenie rodových koreňov skrze Eucharistiu* (La guérison de l'Arbre généalogique par l'Eucharistie, 1986, Goleta, Californie, USA, francúzsky preklad 2002).

Pretože kniha nebola v Českej republike vôbec publikovaná a ani nie je známe, že by sa závery tejto knihy v našich podmienkach v nejakej miere aplikovali, vynára sa otázka, prečo Komisia pre náuku viery ČKB vydala inštrukciu zaoberajúcu sa práve otázkou tzv. uzdravovania rodových koreňov a s tým súvisiacimi otázkami? Zjednodušene povedané trestom za viny niekoho iného, v tomto prípade za viny našich predkov“.

A keďže sa aj medzi našimi veriacimi rozširuje myslenie a presvedčenie, že minulost predkov ovplyvňuje náš život, dajme opäť slovo pražskému arcibiskupovi:

„Ako môžu viny našich predkov ovplyvňovať našu súčasnú duchovnú situáciu alebo situáciu našej psychiky, čo sa v tomto smere nie vždy jasne rozlišuje.“ V našich podmienkach túto otázku nastolila a rozvíjala publikácia K. McAlla *Uzdravenie rodových koreňov*, v origináli *Healing of the Family Tree* (London: Sheldon Press 1982; v češtine vyšla v Kostolnom Vydri r. 2007). „Jej autor je presvedčený, že mnohí pacienti trpiaci zdanlivo príznakmi psychických ochorení sú v skutočnosti obeť negatívnej duchovnej záťaže svojho rodu a jeho histórie, v dôsledku čoho sa mnohí ľudia utiekajú k svojim kňazom, aby ich od týchto negatívnych väzieb s ich rodom pomocou nejakých špeciálnych modlitieb, veľakrát pripomínajúcich až exorcizmus, „rozvázovali“.“

Pýtajme sa teda, kde sa berú takéto tvrdenia? Nie je to práve v tom, že nevieme správne vnímať a čítať Sväté písmo? Nevieme prijímať autentický výklad viery, ako ho podáva Cirkev? Dostali sme sa veľmi silne pod vplyv astrologov, veštcov, horoskopov... Sme nimi tak ovplyvnení, že veľmi ľahko a nekriticky prijímame mnohé nekatolícke teórie, ktoré sú často v príkrom rozpore s vieroukou (napr. otázka civilne rozvedených manželov a možnosť uzatvorenia nového manželstva, partnerské vzťahy, „manželstvo“ medzi osobami rovnakého pohlavia, otázka interrupcií, výhrady vo svedomí, otázka ochrany pred počatím, antikoncepcia... a nakoniec z týchto

otázok je posun aj v oblasti právd o očistci, o večnom živote, o Božom milosrdenstve a úplne jasne aj o otázke odpustkov). Do tejto situácie sa veriaci človek isto dostáva aj pod vplyvom množstva tu pôsobiacich sieť a veľmi rád prijíma rôzne farebné, graficky krásne spracované publikácie, pričom si neuvedomuje, ako si ich čítaním práve pre slabú znalosť svojej vlastnej viery a jej nauky škodí, oslabuje, ba často stráca jasno v otázkach katolíckej viery. Veľmi často prijíma nauku alebo časti náuk východných náboženstiev, či rôznych náboženstiev Afriky ako je napríklad šamanizmu (je paradoxné, ak sa na našej najstaršej vysokej škole dokonca prednáša aj náuka o šamanizme). Práve táto skutočnosť nás viedla k tomu, že sme sa v našom farskom časopise *Blumentál* venovali aj týmto náboženstvom.

Veľmi často počujeme ľudí, ktorí tvrdia, že sú katolíci, pričom sa hlásia k reinkarnácii – teda prevteľovaniu duše. Možno keby dobre poznali pravdy viery, na základe vyznania viery by si museli položiť otázku: ako je to – verím vo vzkriesenie tela, a ak sa môže moja duša prevteľovať, aké telo bude to vzkriesené, resp. ktoré to bude? A čo s tými, ktorí prijímajú nauku o prevteľovaní do zvierat? Čo s tým? A tu sa nám ponúka priestor na konštatovanie, že sa pri vydávaní kníh a časopisov nedôsledne venujeme otázke získania „Nihil obstat“ a „Imprimatur“, teda cirkevného schvále-

nia. Vraj máme sami dosť rozumu, Cirkev je skostnatená, staromódna, nerozumie človeku a bráni mu v rozlete myslenia, tvrdia. Ale naozaj?

Práve tam, kde je oslabená viera, prichádza totiž k tomu, že človek hľadajúci odpoveď na otázku, kde sa berie utrpenie v živote v takom duchu, o akom hovorí arcibiskup Duka, keď veľmi jasne píše o podstate šírenia myšlienok o negatívnej záťaži – nauky nezlučiteľnej s naukou Cirkvi: „**Pod touto negatívnu záťažou sa často myslia nejaké minulé prekliatia, ale aj praktizovanie špiritizmu, mágie, okultizmu...**“ Vytvoril sa tu istý priestor na odovzdávanie záťaží pochádzajúcich z parapsychologických skutočností z generácie na generáciu, čo do dodnes nebolo jasne preskúmané.

To odporuje tradícii a učeniu Cirkvi. Je potrebné dať jednoznačnejšie fundovanú odpoveď a zdôvodnenie. **Inštrukcia FBK dáva jasnú odpoveď.** Ak sú to nejaké zdedené psychické záťaže, má sa to riešiť prirodzenou cestou, **ak by to mali byť** – ako sa to autor knihy usiluje experimentálne dokázať – **dôsledky hriechov predchádzajúcich generácií duchovne zaťažujúce jedinca, znamenalo by to, že človek duchovne znaša trest za vinu svojich predkov. A túto druhú možnosť citovaná doktrínálna inštrukcia francúzskych biskupov jednoznačne odmieta. Nie je v súlade s učením a praxou Katolíckej cirkvi.**

Daniel Dian

Pokračovanie v nasledujúcom čísle.

KATECHIZMUS VČERA A DNES

V poslednom čase sa dosť často stretáme s myšlienkou nevyhnutnosti prakticky využiť a osvojiť si dogmatickú nauku zahrnutú v katechizme. Pri snahe voľne interpretovať texty Svätého písma často sa tieto texty necitujú doslovne, čoho následok je ich zlé porozumenie, prípadne až konkrétne žitie jednotlivých právd a skutočností. Pohľad na túto problematiku volá po dôslednosti pri ich osvojovaní si alebo rozpačovaní sa na ne.

Už z podstaty, že človeka stvoril Boh, počítame potrebu istej sebarealizácie, aby sme mohli uskutočniť svoje túžby po Bohu, a tak vyjadriť svoj vzťah k nemu, úsilie dosiahnuť ho, prípadne aspoň trochu sa k nášmu Pánovi priblížiť. Prostriedkom na to je všetko, čo sa dá spájať s pravým náboženstvom: sú to modlitby, rozjímania, obety, a pod. Priblíženie sa k tomu najdokonalejšiemu Bytiu, teda k Bohu, často vedie po cestách plných otázok, na ktoré nedokážeme nachádzať hneď odpoveď. Človek je síce povolaný na to, aby Boha s láskou spoznával, ale úplné spoznanie, pochopenie, priblíženie sa k nemu nie je v našich silách. Na základe toho, že naše vedomosti sú limitované v možnosti obsiahnuť ho, pobádani sme prijat' jediné možné vysvetlenie, ktoré sa nám odovzdáva cez pravú vieru. **Viera je vlastne odpoveďou človeka Bohu, ktorý sa mu istým spôsobom zjavuje a dáva sa spoznávať a súčasne nám prináša objasnenie základu nášho života, jeho zmyslu.**

Viera si však vyžaduje poslúchať, slobodne sa podriaďiť počutému slovu. Toto slovo je sám Boh, pretože jedine on je Pravda sama o sebe. **Veriť súčasne znamená uvedomiť si skutočnosť, že viem, komu som uveril.** Práve v tomto bode sa začína rozdelenie medzi bežnou – „tradicionalistickou“ vierou, ktorá v sebe zahŕňa len čís-

to plnenie si svojich náboženských povinností, od viery skutočnej, žitej, v ktorej sa rozvíja iniciatíva a úsilie uskutočniť život s Bohom. Viera je slobodná, pre naplnenie zmyslu ľudského života nevyhnutná, živá, žasnúca, ale pre niekoho, žiaľ, aj všedná a fádna. Boh nás pozýva. Dáva nám túto vieru. **Viera je náš osobný úkon, vyznanie našej spolupatričnosti v spoločnosti všetkých veriacych.** Nie je len individuálnym úkonom. Získali sme ju sprostredkovane prostredníctvom niekoho, a našim prostredníctvom by sa mala podávať ďalej. Zdrojom je Boh a my sme jeho nástroje v tomto spásonosnom diele. Jeho milosť sa prejavuje schopnosťou veriť.

V súčasnom liturgickom období si môžeme pripomenúť Božiu lásku, keď nám Boh dal svojho jediného Syna Ježiša Krista. On je pravý Boh a pravý človek. **Práve táto jedinečná udalosť vtelenia Božieho Syna neznamená, že Ježiš Kristus je napoly Boh a napoly človek. Taktiež nie je výsledkom nejasného zmiešania božského s ľudským. Totiž, Ježiš je skutočne Božím Synom, ktorý sa stal skutočným človekom, dokonca našim bratom, pričom neprestal byť skutočným Bohom, naším Pánom. Je Božím Synom prirodzenosťou, nie adopciou. *Je splodený, nie stvorený; jednej podstaty s Otcom. Uznávame ho v dvoch prirodzenos-***

tiach bez pomiešania, príp. bez rozdelenia. Rozdielnosť oboch prirodzeností, ako aj ich vlastností, sa zachovala, **no zjednotili sa v jednej Osobe, v jednej substancii – podstate. Táto podstata je súčasťou jedného Boha v troch osobách – Trojice jednej podstaty.** Je nevyhnutné zdôrazniť, že Božské osoby si nedelia medzi sebou jediné božstvo, ale každá z nich je jeden a ten istý celý Boh, pretože *Otec je to isté, čo Syn, Syn to isté, čo Otec, Otec a Syn sú to isté, čo Duch Svätý, t. j. prirodzenosťou jeden Boh.* Tieto informácie svojim spôsobom registrujeme už dlhší čas, čo je však pozoruhodné, že Boh Stvoriteľ všetkého, nehybný Hýbateľ, oslovil človeka, aby dosiahol svoje plány. Osobu, ktorá svojim *Fiat* uverila v Boží plán. Mária, ktorá ľudským počatím Božieho Syna sa stáva Božou Matkou, Bohorodičkou. Z nej si Boží Syn vzal sväté telo obdarené rozumovou dušou, s ktorým sa Božie Slovo zjednotilo. Viera je niečo nevysvetliteľné, niečo spoločenské (komunitné) a súčasne intímne. Ježiš už vo svojom mene nosí pre nás istú záruku, že Boh spasí všetkých, čo v neho uverili a veria. A preto nečme len s vierou v Boha, ale vo viere v neho.

Bogoslovec Richard Maďar

Milí čitatelia, na popud jedného z vás sa redakcia rozhodla otvoriť rubriku: zopakujme si Katechizmus. Vyplývalo to z potreby ustavične si opakovať to, čo je základom našej viery, resp. lepšie spoznávať svoju vieru. Úlohy viesť túto rubriku sa ujal autor tohto prvého článku, v ktorom vychádzal z Hlavných právd našej katolí-

kej viery: **Boh je len jeden, v Bohu sú tri božské osoby, Boží Syn sa stal človekom...** Dúfame, že táto rubrika bude obohatením pre náš farský časopis. Už teraz vyslovujeme vďaka autorovi tohto článku, že sa po pri svojich študijných povinnostiach podujal na túto úlohu.

Redakcia

Kniha zjavenia – 4. časť

Témou tejto časti Apokalypsy, ktorú nám otec arcibiskup Stanislav Zvolenský raz mesačne predstavuje formou Lectio divina, bola Zapečatená kniha v rukách Baránka (Zjv 5, 1 – 14).

A videl som v pravici sediaceho na tróne zvitek popísaný po oboch stranách a zapečatený siedmimi pečatami. Uvedený text je viziou neba – večného života. Len sa musí nájsť niekto, kto je hoden rozlomiť sedem pečatí, otvorí knihu a zjaviť nám celú pravdu. Nemôžeme si ju sami privlastniť. Niekto, kto sa obetoval pre nás všetkých ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa. Teda vykúpenie sa už netýka len Bohom vyvoleného národa, ale všetkých ľudí na celom svete. Boh nám nechce nič zatajiť, o nič nás ukrátiť, ale v zmysle poučky, že **všetko má svoj čas**, nás chce uchrániť pred predčasným poznaním, predčasným precitnutím do skutočnosti, ktoré by sme nezvládli, na ktoré nie sme ešte zrelí. Preto mu musíme veriť a nechať sa viesť jeho prikázaniami. Adam a Eva v Raji neboli pripravení na pochopenie a rozlíšenie dobrého a zlého, preto prestúpením Božieho príkazu, odtrhnutím ovocia zo stromu poznania, museli byť vyhnaní z Raja. Je to niečo také, ako keby sme novorodeniatko nakŕmili rezňom a napojili vínom. Asi by sme mu tým veľmi ublížili, ak by to vôbec prežilo. A pritom my dospelí voči tomuto jedlu a pitiu nemáme námietky. Také isté je to s predčasným sexom. Ten môže tiež spôsobiť „akoby vyhnanie z Raja“ a stratu schopnosti spoznať ešte niekedy v živote jeho zmysel a krásu v súvislosti s láskou.

Všetko má svoj čas. Obsahu tejto vety by sme v súčasnosti mali venovať veľkú pozornosť. Práve teraz, keď veda a poznanie začínajú milovými krokmi predbiehať morálku. Lebo keď morálka zaostáva, technika sa v rukách ľudí stáva nebezpečnou až vražednou. Predčasné poznanie znamená často krok späť. Anjeli, ktorí chceli byť múdrejší ako Boh, a preto mu odmietli poslušnosť, skončili v pekle. Alfréd Nobel, ktorý vynášiel dynamit, myslel si, ako veľmi tým pomohol ľudskému pokroku, bol svedkom zbrojenia a zabíjania práve vďaka svojmu vynálezu. Rozvoj farmaceutického priemyslu, ktorého cieľom mala byť pomoc ľuďom v utrpení, spôsobil enormný nárast výroby a užívania liekov a syntetických vitamínov, a tým aj vznik ďalších neznámych chorôb, vírusov a baktérií. A to všetko len v mene zisku. Nikto nevie, čo môžu spôsobiť génové manipulácie, ale nadšene a naslepo sa do nich púšťame. Modernizujeme našu planétu, čoraz viac trávnatej plochy je pokrytej asfaltom, a pritom sa čudujeme zmene klímy a častejším záplavám. Spomeňme si na film o Gole-

movi alebo na Planétu opíc a mnoho ďalších, ktoré priam apokalypticky vykresľujú, kam až môže ľudstvo priviesť rozvoj vedy a techniky a šikovnosť človeka bez etických princípov.

Kniha z Jánovho zjavenia má sedem pečatí, t. j. jej obsah je určený pre budúcnosť alebo posledný čas, a nikto nepovolaný ju nemôže otvoriť. Nik na zemi nie je schopný preniknúť do jej tajomstva. Len Baránok je hodný otvoriť knihu a podať jej výklad. Ježiš – Baránok je sprostredkovateľom Božieho posolstva pre ľudí. Ján o svojom videní hovorí: *Potom som mal videnie a počul som hlas mnohých anjelov okolo trónu, okolo Živých a starcov. Boli ich myriady myriád a tisíce tisícov a volali mohutným hlasom „Hoden je zabitý Baránok prijať moc, bohatstvo, múdrosť, silu, časť, slávu a dobrorečenie.“ A všetko tvorstvo na nebi, na zemi, pod zemou a na mori, celý vesmír počul som volať: Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie, česť, sláva a moc na veky vekov.*

Táňa Hrašková

Deti súťažili a zabávali sa

Tak ako aj po minulé roky, aj teraz sa koncom novembra už tradične uskutočnila súťaž z náboženskej výchovy. Tento rok ju obohatili deti z viacerých farností. Prišli deti z Jablonice, z Rohožníka, z Teplickej a aj náš tradičný súper z Lehoty pri Nitre. A samozrejme nechýbali naši Blumentálci ako vyzývateľa súťaže. Vystrašené menšie i väčšie deti sprevádzali páni farári a katechéti, ktorí im dodávali odvahy do súťaže. Po veľmi dobrých skúsenostiach z minulého roka, opäť sme si zvolili za miesto konania Saleziánov na Mileticovej ulici. Bola to „neutrálna“ pôda, kde nik nemohol mať výhodu domáceho prostredia. Súťaž veľmi pekne a pútavo pripravili naši páni kapláni.

Deti boli rozdelené do dvoch vekových kategórií. Súťažilo sa v niekoľkých kolách a po každom sa vedúce postavenie menilo. Azda najvtipnejšou vsuvkou v súťaži bolo obliekanie reverendy na čas. Hlavne malé deti v nej vyzerali veľmi komicky. Otázky boli ľahké i ťažké, vážne i zábavné, zostavené tak, aby v nich deti mohli prejavíť svoje vedomosti, iniciatívnosť, tvorivosť, schopnosť spolupracovať i rýchlosť riešiť úlohy.

V záverečnom vyhodnotení získal Blumentál prvé miesto za mladších a v kategórii starších sme získali druhé a štvrté miesto. Neznamená to však, že iní boli menej šikovní. Práve naopak. Táto súťaž poukázala na to, že či prví alebo poslední, všetci prejavili svoje vedomosti, mimoriadnu snáživosť a zdravú súťaživosť. Po súťaži nasledoval oddych a zábava v podobe karnevalu.

Tento rok bol karneval zameraný na biblické postavy. Aj tu sa opäť prejavila vynaliezavosť pri tvorbe masiek. Predstavili sa napríklad Dávid a Goliáš, ktorí hneď predviedli aj svoj súboj. Boli tu aj traja králi nesúci svoje dary, Panna Mária, Salome, Noe so zvieratkami, pastieri a z neskoršieho historického obdobia aj postava Dona Bosca. A ako je Pán pri nás stále, tam ho spri-

tomňoval náš miništrant Dominik. Súčasťou karnevalu boli rozličné zábavné súťaže, do ktorých sa zapojili aj naši páni kapláni a aj páni farári.

Myslím si, že sme všetci strávili milý a zábavný deň, na ktorý budeme s úsmevom spomínať.

Veľká vďaka všetkým, ktorí k vytvoreniu tejto príjemnej atmosféry prispeli – pánu farárovi, pánom kaplánom, pracovníkom Charity, animátorom, rodičom, zúčastneným deťom, ale predovšetkým nášmu Pánovi.

Eva Kořínková, katechéta

Farská knižnica informuje



V ruchu adventných dní sme asi nepostrehli liturgickú spomienku na Pannu Máriu Guadalupskú. V našich zemepisných šírkach je jej úcta ešte pomerne málo rozšírená napriek závažnosti jej posolstva. Jej posolstvo je hlboko uzdravujúce a upokojujúce. Vyzýva nás k úplnej dôvere, odovzdaniu sa do jej starostlivosti napriek ťažkostiam, úzkostiam, neistotám a zablúdeniam. Slová, ktoré počul indián Juan Diego 12. 12. 1532, aj nás po takmer 500 rokoch naplňajú pokojom a dôverou: „Neboj sa, vari nie som tu ja, tvoja Matka? Nie si v mojom tieni a pod mojou ochranou? Nie som zdrojom tvojej radosti? Potrebuješ niečo viac?“ Naozaj nepotrebujeme nič viac ako Matku, ktorá nás bezpečne privedie k svojmu Synovi.

Veľmi podrobnú publikáciu práve o tom, čo sa udialo v Mexiku v 16. storočí a aký to malo vplyv na celé dejiny Ameriky, ale aj Európy až do dnešných dní, vydali **Carl Anderson, Eduardo Chávez: Panna Mária Guadalupská – Matka civilizácie lásky (Redemptoristi – Slovo medzi nami, 2010, 256 s.)**.

Obaja veľmi dôkladne a podrobne poznajú všetky detaily tejto udalosti, zasvätili svoj život poznaniu a rozšíreniu posolstva. Kniha je vzácnym súhrnom všetkého, čo spoznali. Má niekoľko častí, z ktorých sa prvá venuje podrobne historickým prameňom zjavenia, opisom udalosti za udalostí, vetu za vetou, obraz za obrazom. Všetko je dôležité, každý detail má zmysel a zapadá do celku, ktorým je posolstvo o potrebe novej civilizácie lásky. V ďalších častiach sa stretáme s teologickým vysvetlením posolstva, jeho dôležitosti v dejinách evanjelizácie amerického kontinentu a o jeho postavení na prahu novej evanjelizácie. Záver knihy tvoria modlitby, ktorých autorom je najmä pápež Ján Pavol II., ktorý bol veľkým titelom Panny Márie Guadalupskej. Jej reprodukciu mal aj vo svojej súkromnej kaplnke.

Prečo práve túto knihu teraz ponúkam do vašej pozornosti? Práve pre nádej, ktorú nám Panna Mária ponúka do našich ťažkostí aj na prahu nového kalendárneho roku a uistuje nás všetkých, že s ňou sa nemusíme báť, lebo je stále pri nás.

Monika Šandorová

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h;
telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566;
kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE



- **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; **18,00 h**, v sobotu popoludní len o 18,00 h;
- **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30;

18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v nedeľu; sv. omša o 18,00 h nie je. Počas školského roka:

sv. omša pre mládež utorkom – 18,00 (spieva zbor Bečkari)
sv. omša pre birmovancov piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti nedeľa – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA



- v **všetdné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • v **prvopiatkovom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • v **nedeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

pobožnosť Fatimskej soboty, ktorá tento rok pripadá na sviatok Bohorodičky, tento mesiac nebude.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 15. 1. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

- v **strediu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA



- **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

- **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz so psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia sú vždy v pondelok o 18,00 h na farskom úrade. Začína sa prvým pondelkom v mesiaci. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša. V týchto katechézach pokračujeme od mesiaca január.

- **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všetdné dni na fare. V pondelky, utorky a stredy o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNÍŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorkom od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorkom o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretávajú vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevy a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA JANUÁR

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby sa bohatstvo tvorstva uchovávalo, neplytvalo sa ním a bolo k dispozícii pre všetkých ľudí ako vzácný dar od Boha.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby sa kresťania zjednotili a svedčili o tom, že Boh je Otcom všetkých ľudí.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby sme sa všetci ochotne a obetavo podieľali na uskutočňovaní pastoračného plánu Konferencie biskupov Slovenska.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

25. 12. **Narodenie Pána**

26. 12. **Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa**

27. 12. Sv. Jána, apoštola a evanjelistu

28. 12. Svätých neviniatok

1. 1. **Slávnosť Panny Márie Bohorodičky**

3. 1. Najsvätejšieho mena Ježiš – ľudová spomienka

6. 1. **Zjavenie Pána**

9. 1. **Krst Krista Pána**

25. 1. Obrátenie sv. Pavla, apoštola

31. 1. Sv. Jána Bosca, kňaza

OZNAMUJEME

- **vigília Božieho narodenia** bude 24. 12. o 16,00 h;
- **polnočná svätá omša** sa ako obvykle začne presne o 24,00 h;
- **sväté omše** v deň slávnosti **Narodenia Pána** budú ako v nedeľu;
- v druhý sviatok vianočný – sv. Štefana popoludní o 15,30 h bude **jasličková pobožnosť**;
- **obrad požehnanie rodín s obnovením sobášnych sľubov manželov** bude pri svätých omšiach v nedeľu 26. 12. na sviatok Svätej rodiny;
- **pobožnosť na záver Starého roka** bude spolu s ďakovnou svätou omšou 31. 12. o 16,00 h;
- **modlitbová vigília na prechode k r. 2011** sa začne o 23,00 h. Túto slávnostnú bohoslužbu zakončíme eucharistickým požehnaním;
- **koledníci Dobrej noviny** navštívia príbytky tých, čo ich chcú prijať 27. a 28. 12. 2010;
- **na sviatok Zjavenia Pána** budú sväté omše ako v nedeľu;
- **v nedeľu Krstu Pána** pri svätých omšiach bude obrad obnovenia krstných sľubov.

(Dokončenie zo s. 1)

klonnosť nezaslужujeme. On prišiel k nám ako Emanuel – Boh s nami. Toto označenie *Emanuel* nie je dané ako predmet učených debát pre biblistov, lingvistov, teológov a iných odborníkov. On urobil tento výraz neuveriteľne zrozumiteľným pre každého človeka práve preto, že prišiel ako dieťa. Keď budeme na sklonku vianočnej oktavvy uvažovať nad tým, s akým predsavzatím začať nový rok, skúsme prosiť Boha, aby sme mu umožnili do nášho vnútra vniesť viac nehy – hrejivosti srdca – a toto preniesť do našich duchovných postojov. Tento svet, a teda ani my ubolení svojimi bremenami a hriechmi, nestojí o naše buchnúť v podobe neraz falošného moralizovania, posudzovania či zatracovania. Človek potrebuje tiché pohladenie duše – to, čo Boh unikátnym spôsobom dokázal v podobe maličkého dieťaťa v jasliach. *Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.* (Jn 3, 16)

Milí Blumentálci, všetkým Vám, svojim farníkom i Vaším blízkym, ako aj čitateľom nášho farského časopisu prajem požehnané sviatky Božieho narodenia. Nech Božia láska a neha nás sprevádza aj v nastávajúcom roku, nech pretvára naše srdcia a robí tento svet ľudskejším a krajším aj cez nás nielen v čase vianočnom.

Radostné Vianoce a požehnaný nový rok!

Mgr. Branislav Čaniga, blumentálsky farár

*Požehnané Vianoce a hojnosť Božích milostí
v nasledujúcom roku všetkým prispievateľom
a čitateľom úprimne žela redakcia*



Blumentál, vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bratislava Blumentál, Vazovova 8. **Zodpovedný redaktor:** Xénia Duchoňová. **Cenzor:** Branislav Čaniga. **Spolupracovníci:** Pavol Poša, Zdenko Tkáčik, Pavol Mikula, Daniel Dian, Marián Bér. S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave zo dňa 16. 12. 1997 č. 4264/97. Príspevky v rozsahu maximálne dve normostrany, návrhy a pripomienky k farskému časopisu môžete dať v zalepenej obálke do sakristie farského kostola alebo do farskej kancelárie pod zn. časopis Blumentál, resp. poslať na **mailovú adresu:** blumdux@centrum.sk. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy príspevkov. Sadzba: Forma, s. r. o. Tlač: VEDA, Bratislava. **Internet:** www.blumental.sk.